

Työeläkevakuuttajien suositus ammatilliseen kuntoutukseen liittyvien kustannusten korvaamisesta sekä työkyvyttömyyseläkeratkaisun tai kuntoutuksen vaatimista selvityksistä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta 1.1.2023 alkaen

Oikeudesta ammatilliseen kuntoutukseen säädetään työeläkelaeissa. Ammatillisena kuntoutuksena kuntoutujalle korvataan tämän suosituksen mukaan työkokeilusta, opiskelusta ja työhön valmennuksesta aiheutuvia kustannuksia. Lisäksi voidaan korvata palveluntuottajan tekemistä kuntoutujan kuntoutusselvittelyyn osallistumisesta aiheutuneita kuluja. Kuntoutuksesta aiheutuneet kustannukset korvataan tämän suosituksen mukaisesti ja korvauksien maksaminen on harkinnanvaraista. Suosituksen kohdissa on mainittu mihin kuntoutustoimintaan ohjeiden kohtia sovelletaan.

Työeläkevakuuttajat tukevat ammatillista kuntoutusta korvauksilla, jotka eivät välttämättä kata täysin kuntoutuksesta aiheutuneita todellisia kustannuksia.

Korvauksia tulee hakea eläkelaitoksen ohjeiden mukaisesti kuuden (6) kuukauden kuluessa kustannusten aiheutumisen ajankohdasta.

Kuntoutusta hoitavan eläkelaitoksen tulee olla ajan tasalla kuntoutujan tilanteesta koko kuntoutuksen ajan. Erittäin tärkeitä yhteydenpito eläkelaitokseen on silloin, kun kuntoutussuunnitelma ei etene suunnitellusti.

Yleistä korvauksista

Kuntoutusetuudet saadakseensa opiskelijan on toimitettava eläkelaitokselle läsnäolotodistus sekä opintosuoritusote tai muu luotettava todistus opintojen etenemisestä opiskeluvuosittain eläkelaitoksen ohjeen mukaisesti. Työkokeilun osalta eläkelaitokselle on toimitettava allekirjoitetut työkokeilusopimukset.

Kuntoutujalle, joka on työkokeilussa tai opiskelemassa, korvataan lakisääteiset välttämättömät vaatimukset erillisen harkinnan pohjalta (esimerkiksi hygieniapassi, rikosrekisteriote ja hepatiittirokotus).

Mikäli opiskelu tai työkokeilu keskeytyy viikoksi tai pidemmäksi yhtäjaksoiseksi ajaksi, kuntoutujan tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta eläkelaitokselle. Jos ilmoitus keskeytyksestä laiminlyödään aiheuttomasti, maksetut korvaukset voidaan periä takaisin.

Työeläkekuntoutuksena korvataan Suomessa tapahtuvaa opiskelua ja siitä aiheutuvia kustannuksia. Jos kuntoutuja kuitenkin suorittaa oppilaitoksen hyväksymän harjoittelun ulkomailla, korvataan kuntoutuksesta aiheutuvat kustannukset kuten ne Suomessa olisi korvattu. Suomesta harjoittelupaikalle aiheutuvia matkakustannuksia tai päivärahoja ei korvata.

1. Opiskelusta aiheutuvat kustannukset

Opiskelun normikorvauksella tuetaan kuntoutujan tutkintoon johtavasta opiskelusta aiheutuvia kustannuksia. Normikorvauksella katetaan muun muassa oppikirjojen sekä välttämättömien opintovälineiden ja muiden opiskeluun liittyvien varusteiden hankkimisesta sekä opinto-ohjelmaan sisältyvistä retki- ja opintomatkoista aiheutuvia kustannuksia.

Kuntoutujalle ei korvata koulutukseen hakeutumiseen liittyviä kustannuksia, kuten valmennuskursseja, opiskelupaikan pääsykokeeseen liittyviä kustannuksia, matkoja koepaikkakunnalle, pääsykoekirjoja tai esimerkiksi opiskelupaikkaa varten tarvittavia lääkärinlausuntoja tai muita selvityksiä.

1.1 Normikorvaus opiskelusta aiheutuvista kustannuksista

Normikorvauksella korvataan ammatilliseen perustutkintoon, ammattitutkintoon tai korkeakoulututkintoon johtava vähintään lukuvuoden/opiskeluvuoden kestävä opiskelu oppilaitoksessa sekä ammatillisista tutkintoon johtavista opinnoista.

Normikorvaus on **600 euroa** vuodessa. Korvaus maksetaan joko yhdessä tai kahdessa erässä eläkelaitoksen ohjeen mukaan.

Mikäli opiskelu kestää alle puoli vuotta, mutta vähintään kaksi kuukautta, maksetaan puolet normikorvauksesta.

Alle vuoden kestävässä osatutkinnoissa normikorvaus on 300 euroa.

Koulutusmaksu opinto-oikeudesta voidaan kuitenkin korvata erillisen harkinnan perusteella.

2. Asunnon ja kuntoutuspaikan väliset matkat

Pääsääntöisesti kuntoutujalle korvataan vakituisen asunnon ja kuntoutuspaikan väliset matkat. Asunnon ja kuntoutuspaikan väliset päivittäiset matkat korvataan, jos välimatka on vähintään 10 kilometriä.

Päivittäiset matkakustannukset korvataan kuntoutujalle kuukausittain toteutuneiden opiskelu- / työkokeilupäivien määrän mukaan edestakaisen matkan perusteella **0,13 euroa** /km. Työpäivän aikana tapahtuvia työmatkoja ei korvata.

Laskukaava:

Toteutuneiden opiskelu-/työkokeilupäivien määrä x edestakainen matka (km) x 0,13 €

Matkakorvauksia maksetaan enintään **660 euroa** kuukaudessa.

Korvaus edellyttää, että kuntoutuja toimittaa selvityksen matkan pituudesta. Eläkelaitos tarkistaa välimatkat julkisesti saatavilla olevista reittihakupalveluista (esim.Fonecta.fi tai Google Maps).

Jos työkokeilussa, työharjoittelussa tai oppisopimuskoulutuksessa oleva kuntoutuja saa työnantajaltaan palkkaa, ei matkakustannuksia yleensä korvata. Matkakustannukset ovat tällöin normaaleja verotuksessa vähennettäviä kuluja.

3. Korvaukset vieraalla paikkakunnalla asumisesta

a. Asumiskustannukset

Jos kuntoutuja joutuu hankkimaan kotipaikkakunnan lisäksi asunnon kuntoutuspaikkakunnalta, ja tästä aiheutuu lisäkustannuksia, korvataan asumiskulut kuntoutuspaikkakunnan vuokrasopimuksen ja -kuittien mukaan. Korvausta ei makseta, mikäli oppilaitos on järjestänyt opiskelijalle maksuttoman asunnon.

Jos kuntoutuja joutuu tilapäisesti majoittumaan kuntoutuspaikkakunnalla, korvataan majoittumiskustannuksia enintään **100 euroa** / vuorokausi.

Asumis- / majoittumiskorvauksia maksetaan enintään **660 euroa** kuukaudessa.

b. Kotipaikan ja opiskelupaikan väliset matkat

Opintojen vuoksi vieraalla paikkakunnalla asuvalle korvataan **edestakaisen matkan perusteella** kalenterikuukaudessa enintään neljä matkaa kotipaikkakunnalle, jos paikkakuntien välimatka on vähintään 70 kilometriä. Korvaus on **0,13 euroa** /km.

Laskukaava:

Toteutuneiden kotimatkojen määrä x edestakainen matka (km) x 0,13 €

Kotimatkoilta korvausta maksetaan enintään **330 euroa** kuukaudessa.

4. Kustannusten korvaaminen eläkelaitoksen pyytämistä lisäselvityksistä tai käynneistä kuntoutuksen palveluntuottajan luona

Jos eläkelaitos erikseen pyytää työkyvyttömyyseläkkeenhakijaa tai kuntoutujaa menemään tutkimukseen, muuhun toimenpiteeseen tai kuntoutuksen palveluntuottajalle, eläkelaitos korvaa tästä aiheutuneet lääkärintausunto- ja/tai muut tutkimuskustannukset.

Matkakustannukset korvataan joukkoliikenteen taksan mukaisesti. Jos julkisen kulkuneuvon käyttö ei ole mahdollista puuttuvien kulkuyhteyksien tai sairauden vuoksi, korvataan **0,13 euroa** /km.

Matkapäivistä aiheutuneet lisäkustannukset korvataan päivärahalta ja majoittumiskorvauksella seuraavasti:

- Osapäivärahaa maksetaan, jos matka on kestänyt **yli 6 tuntia, 22 euroa**.
- Kokopäivärahaa maksetaan, jos matka on kestänyt **yli 10 tuntia, 48 euroa**.
- Päivärahaa maksetaan vain, mikäli toimenpiteistä aiheutuu lisäkustannuksia esimerkiksi ateriakustannusten muodossa.

- Majoittumiskorvausta suoritetaan **enintään 100 euroa** matkavuorokautta kohden.

Voimaantulo

Tätä ohjetta sovelletaan 1.1.2023 jälkeen aiheutuviin kustannuksiin.